

ALESSANDRO BARICCO

BİN DOKUZ YÜZ

BİR MONOLOG

ANLATI

Çeviri: ŞEMSA GEZGİN

❤️
CAN

3.
BASKI

ALESSANDRO BARICCO

BİN DOKUZ YÜZ

BİR MONOLOG

Novecento, Alessandro Baricco

© 1994, Giangiacomo Feltrinelli Editore, Milano

© 2007, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2007

3. basım: Nisan 2018, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Tanay Burcu Ural Kopan

Kapak tasarımı: Act creative

Kapak baskı, iç baskı ve cilt: İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8

Yenibosna-Bahçelievler, İstanbul

Sertifika No: 10614

ISBN 978-975-07-1830-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 10758

ALESSANDRO BARICCO

BİN DOKUZ YÜZ

BİR MONOLOG

ANLATI

İtalyanca aslından çeviren

Şemsa Gezgin

Alessandro Baricco'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

İpek, 1997

Kent, 2001

Öfke Şatoları, 2001

Homeros, İlyada, 2006

Yarım Kalmış Bir Hayal, 2007

Okyanus Deniz, 2009

Emmaus, 2011

Mr. Gwyn, 2013

Şafakta Üç Kez, 2014

Smith&Wesson, 2017

ALESSANDRO BARICCO, 1958'de İtalya'nın Torino kentinde doğdu. Yazarlık uğraşına, *La Repubblica* gazetesinde müzik eleştirmeni olarak başladı. Daha sonra *La Stampa* gazetesinde kültür sanat servisinde çalıştı. Denemeler ve kısa öyküler yazdı. RAI televizyonuna sanat programları hazırladı. Torino'da yaratıcı yazarlık okulu Scuda Holden'i kurdu. İlk romanı *Öfke Şatoları* Fransa'da Médicis Ödülü'ne değer görüldü. İkinci romanı *Okyanus Deniz*'le İtalya'da Viareggio Ödülü'nü aldı. *İpek* onu yaygın bir okur kitlesiyle buluşturdu, kitap otuza yakın dile çevrildi. Daha sonra *Kent*, *Yarım Kalmış Bir Hayal*, *Emmaus*, *Mr. Gwyn*, *Şafakta Üç Kez* ve *Smith & Wesson* adlı yapıtları yayımlandı.

ŞEMSA GEZGİN, İstanbul'da doğdu. İÜ Edebiyat Fakültesi İtalyan Dili ve Edebiyatı mezunu. 1984-1991 yılları arasında aynı bölümde araştırma görevlisi olarak, sonra Roma Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2008'de Italo Calvino'nun *Sen "Alo" Demeden Önce* adlı yapıtının çevirisiyle *Dünya Kitap* dergisinin Yılın Çeviri Kitabı Ödülü'nü aldı. Yapıtlarını dilimize kazandırdığı başlıca yazarlar arasında Umberto Eco, Cesare Pavese, Alessandro Baricco, Maurizio Maggiani, Margaret Mazzantini, Ferzan Özpetek sayılabilir. Ayrıca Orhan Pamuk'un, Oğuz Atay'ın ve Nedim Gürsel'in bazı yapıtlarını İtalyancaya çevirdi.

Barbara'ya

Bu metni aktör Eugenio Allegri ve yönetmen Gabriele Vacis için yazdım. Onlar da, bundan bu yıl temmuz ayında Asti Festivali'nde sahneye koydukları bir oyun çıkardılar. Bir tiyatro metni yazdığımı söylemek için bu yeterli midir, bilmiyorum: Ama bazı kuşkularım var. Şimdi kitaplaştırıldığını görünce daha çok, gerçek bir tiyatro yapıtı ile yüksek sesle okunması gereken bir öykü arası bir şeymiş gibi geliyor bana. Bu tür metinler için bir ad olduğunu sanmıyorum. Bu da zaten pek önemli değil. Bana güzel, anlatmaya değer bir öykü gibi geliyor. Ve birilerinin onu okuyacağı düşüncesi hoşuma gidiyor.

A.B.
Eylül 1994

Her seferinde birisi bir ara kafasını kaldırır... ve onu görürdü. Anlaması zor bir şey. Demek istediğim şu... Binden fazla kişi olurduk o gemide, dünyayı gezen koda-manlar, göçmenler, tuhaf insanlar, bir de biz... Yine de her seferinde bir kişi, yalnızca bir kişi ilk olarak... onu görürdü. Tam yemek yerken ya da güvertede gezinirken... ya da pantolonunu düzeltirken... başını bir an kaldırıp denize bir göz atar... ve onu görürdü. O anda donup kalır, kalbi küt küt atmaya başlar ve her seferinde, lanet olası her seferinde, yemin ederim, her zaman, bize doğru, gemiye doğru, herkese doğru döner ve, "Amerika!" diye bağırırdı (*alçak sesle ve uzatarak*). Sonra orada, bir fotoğraf için poz vermiş gibi, yüzünde sanki Amerika'yı o yapmış gibi bir ifadeyle, hareketsiz dururdu. Akşamları, işten sonra ve pazar günleri çalışarak, cömert bir insan olan, inşaat ustası kayınbiraderinin yardımıyla yapmıştı sanki onu... Önceleri aklında suntadan bir şeyler gerçekleştirmek vardı, sonra... biraz ileri gitmiş ve Amerika'yı yapmıştı...

Amerika'yı en önce gören kişi. Her gemide bir tane vardır. Ama bunun rastlantısal bir şey olduğu düşünülmemeli, hayır... ışık yansımaları meselesi de değildir, yazgıdır, o. Bu insanların yaşamında o an oldum olası vardır.

Daha çocuk yaşlarda, gözlerinin içine bakınca, iyice bakınca, onu, Amerika'yı görürdün, çocuğun sınırları boyunca ve damarlarında akmaya, ne bileyim ben beynine doğru gitmeye, oradan da diline geçip o çılgınlıkla fırlamaya hazır AMERİKA (*bağırarak*), her zaman o gözlerde vardır, o çocuk gözlerde, öyle olduğu gibi Amerika.

Orada, beklemektedir.

Bunu bana, Okyanus'ta çalan gelmiş geçmiş en büyük piyanist Danny Boodmann T.D. Lemon Novecento *Bin Dokuz Yüz* öğretti. İnsanların gözünde gördükleri şey değil, görecekleri şey görülür. Böyle söylerdi: görecekleri şey.

Ben Amerika'yı çok gördüm... O gemide altı yıl geçirdim, her yıl Avrupa'dan Amerika'ya beş-altı kez gidip geldim, sürekli Okyanus'un üstündeydim, karaya çıktığın zaman helânın içine düz işeyemezdin bile. Klozet kımıldamazdı, oysa sen, sen sallanıp dururdun. Çünkü bir gemiden tabii ki inilebilir ama Okyanus'tan inmek başkadır... Okyanus'a açıldığımda on yedi yaşındaydım. Ve hayatta beni sadece bir şey ilgilendiriyordu: trompet çalmak. Böylece limandaki Virginian adlı buharlı gemi için eleman aradıkları hikâyesi ortaya çıkınca, kuyruğa girdim. Ben ve trompetim. Ocak 1927. Çalgıcılarımız var, dedi şirket görevlisi. Biliyorum, dedim ve çalmaya başladım. Hiç kıpırdamadan gözlerini bana dikti. Tek kelime etmeden bitirmemi bekledi. Sonra sordu:

“Neydi bu?”

“Bilmiyorum.”

Gözleri parladı.

“Ne olduğunu bilmiyorsan cazdır.”

Sonra ağızıyla tuhaf bir şey yaptı, belki de bir gülümsemeydi bu, tam şurada, ağzının tam ortasında altın bir dişi vardı, satmak için vitrine konmuş gibi duruyordu.

“Bayılıyorlar o müziğe, yukarıda.”

Yukarıda dediği gemiydi. Gülümsemeyi andıran o mimik de beni işe aldılar demektir.

Günde üç-dört kez çalışıyorduk. Önce lüks mevkinin zenginleri için, sonra ikinci mevkideki yolcular için çalışıyorduk, ara sıra da zavallı göçmenlerin olduğu yere gidip onlar için çalışıyorduk, ama üniformasız, gelişigüzel çalışıyorduk, bazen onlar da bizimle birlikte çalışıyordu. Okyanus büyük ve korkutucu olduğu için çalışıyorduk, insanlar zamanın nasıl geçtiğini anlamasınlar, nerede olduklarını ve kim olduklarını unutsunlar diye çalışıyorduk. Dans etsinler diye çalışıyorduk, çünkü eğer dans edersen ölmezsin ve kendini Tanrı sanırsın. *Ragtime* çalardık, çünkü Tanrı'nın, kimse görmediği zaman, dans ettiği müzikti o...

Tanrı'nın, eğer Zenci'yse, dans ettiği müzik.

Aktör sahneden ayrılır. Çok canlı ama gerçekte aptalca bir dixie müziği başlar. Aktör çok şık giyinmiş bir gemi cazcısı olarak sahneye geri döner. Ondan sonra sanki orkestra sahnedeymiş gibi davranır.

Ladies and Gentlemen, meine Damen und Herren, Bayanlar ve Baylar... Mesdames et Messieurs, gemimize, her şeyiyle Titanic'e benzeyen bu yüzer kente hoş geldiniz, sakın olun, oturun, şu arkadaki bey Tanrı korusun diye kulağını çekti, çok iyi gördüm, Okyanus'a hoş geliniz, sahiden ne işiniz var sizin burada, bir bahse girdiniz, alacaklılar peşinize düşmüştü, altın yarışında yaklaşık otuz yıllık bir gecikmeniz var, gemiyi görmek istiyordunuz ve kalktığının farkına varmadınız, sigara almak için iki dakikalığına çıktınız, şu anda karınız polise çok normal, iyi bir adamdı, otuz yılda bir gün bile kavga etmedik diyor... Neyse lafi uzatmayayım, dünyanın lanet

olası her yerinden üç yüz mil ötede ve iki dakika sonra birisinin kasmaya çalışacağı bu yerde ne işiniz var kuzum? Pardon Madam, şaka yapıyordum, inanın, bu gemi bilardo masası gibi Okyanus'ta bir bilardo topu gibi gider, tak, altı gün, iki saat ve kırk yedi dakika daha, sonra hop, top delikte, New Yoooooork!

Ön planda orkestra

Bu geminin birçok bakımdan olağanüstü ve kesinlikle eşsiz bir gemi olduğunu sizlere anlatmama gerek olduğunu sanmıyorum. Klostrofobisiyle ünlü ve büyük bir bilgeliğe sahip Kaptan Smith'in komutasında (bir cankurtaran sandalında kaldığını kesinlikle fark etmişsinizdir), tamamen olağandışı profesyonellerden oluşan eşsiz bir personel sizin için çalışmaktadır: dümencimiz, bir zamanlar rahiplik yapmış, duyarlı, pranoterapi uzmanı, ne yazık ki kör Polonyalı Paul Siezinskj... Telsiz telgrafçı, büyük satranç oyuncusu, solak, kekeme Bill Jo-ung... gemi hekimimiz, Doktor Klausermanspitzwegensdorffentag, onu acilen çağırma durumunda kalırsanız, yandınız... ve en başta da...

Mösyö Pardin,

baş aşçı,

doğrudan Paris'ten geldi ama bu geminin ilginç özelliğini, mutfaksız olduğunu kendi gözleriyle gördükten sonra gerisin geriye Paris'e döndü, aynı şeyi, 12 numaralı kamaranın yolcusu Mösyö Camambert de zekice fark etti, kendisi bugün lavabonun mayonez dolu olmasından yakınmıştır, tuhaf, çünkü lavabolara genellikle salam ve sucukları koyarız, bu da gemide mutfak olmasından kaynaklanmaktadır, bu durumda gerçek bir

aşçı da yoktur, Mösyö Pardin olacaktı ama kendisi burada mutfak bulacağı düşüncesiyle geldiği Paris'e hemen geri dönmüştür, gerçeği söylemek gerekirse mutfağımız yoktur, bu da bu geminin değerli proje uzmanı, dünyaca ünlü anoreksi hastası yüksek mühendis Camilleri'nin gülünç unutkanlığının sonucudur, sizlerden onun için içten bir alkış istiyorum...

Ön planda orkestra

İnanın bana böyle başka bir gemi bulamazsınız: Belki, yıllarca aradıktan sonra, klostrofobisi olan bir kaptanı, kör bir dümencisi, kekeme bir telsiz telgrafçısı, adının söylemesi olanaksız bir doktoru olan mutfaksız bir gemi bulabilirsiniz. Belki. Ama yemin edebilirsiniz ki, yüzlerce metre derinlikteki suyun üstünde, Okyanus'un ortasında, poponuz koltuğun on santimini kaplamış otururken, gözlerinizin önündeki bu mucizeyle, kulaklarındaki bu harika müzikle, ayaklarınızla tuttuğunuz bu ritimle karşılaşmanız olanaksızdır, ve işte yüreklere işleyen müziğiyle, eşi benzeri olmayan, öykünmesi olanaksız, sonsuz, ATLANTİK CAZ ORKESTRASIIII!!!!

Ön planda orkestra. Aktör tek tek enstrümanları tanıtır. Her adı kısa bir solo izler.

Klarnette, Sam "Sleepy" Washington!
Banjoda, Oscar Delaguerra!
Trompette, Tim Tooney!
Trombonda, Jim Jim "Breath" Gallup!

Gitarda, Samuel Hockins!
Ve son olarak, piyanoda... Danny Boodmann T.D.
Lemon Bin Dokuz Yüz.
Piyanistlerin en büyüğü.

Müzik ansızın kesilir. Aktör, sunuculara özgü ses tonundan vazgeçer ve konuşa konuşa müzisyen kostümünü çıkarır.

Gerçekten öyleydi, en büyüktü o. Biz de müzik yapıyorduk, ama o farklıydı. O piyano çalardı... O çalmadan önce sanki o şey yokmuş gibiydi, tamam mı? Hiçbir yerde daha önce olmamış gibiydi. Ve o piyanonun başından kalktığında, yine yok oluyordu... ve sonsuza dek yok oluyordu... Danny Boodmann T.D. Lemon Bin Dokuz Yüz. Onu en son gördüğümde bir bombanın üzerine oturmuştu. Gerçekten. Şöyle kocaman bir dinamit paketinin üzerinde oturuyordu. Bu uzun bir hikâyeye... Şöyle derdi: "Bir kenarda güzel bir hikâyeyen ve onu anlatacak birisi olduğu sürece gerçekten aldatılman zordur". Onun bir hikâyesi... güzel bir hikâyesi vardı. O güzel hikâyeye *kendisiydi*. İyice düşünülecek olursa, inanılmaz ama güzeldi... Ve o gün o dinamitlerin üzerinde otururken hikâyesini bana armağan etti. Çünkü onun en büyük dostuydum, ben... Hayatımda çok aptallıklar yaptım, beni baş aşağı tutsalar ceplerimden hiçbir şey çıkmaz, trompetimi de sattım, her şeyimi sattım ama... o hikâyeyi... onu asla yitirmedim, hâlâ burada, apaçık ve gizemli duruyor, tıpkı Danny Boodmann T.D. Lemon'ın büyüklü piyanosunu Okyanus'un ortasında çaldığında ortaya çıkan müzik gibi.

Aktör kulise yönelir. Orkestra final müziğini çalmaya başlar. Son ezgi bittiğinde, aktör yeniden sahneye gelir.

Onu Danny Boodmann adında bir denizci bulmuştu. Bir sabah herkes çoktan Boston'da gemiden inmişken buldu, karton bir kutunun içindeydi. Olsa olsa on günlüktü. O kutunun içinde sessiz sedasız, gözleri açık, hiç ağlamadan duruyordu. Birinci mevkideki dans salonuna bırakmışlardı. Piyanonun üstüne. Ama birinci mevki be-beğine benzemiyordu. O tür şeyleri genellikle göçmenler yapardı. Güvertenin bir yerinde gizlice doğurduktan sonra bebekleri oraya bıraktıkları olurdu. Ama kötülükten değil. Yoksulluktan yaparlardı, korkunç bir yoksulluktan. Biraz giysi hikâyesine benzerdi bu... Gemiye kışları yamalı binerlerdi, hepsinin üstünde yırtık pırtık giysiler olurdu, hayattaki tek giysileri. Ama sonra, ne de olsa Amerika, Amerika idi, gemiden inerken hepsi güzelce giyinmiş, hatta erkekler kravat takmış olurdu, çocukların üzerinde de beyaz gömlek olurdu... Kısacası, çok becerikliydiler, o yirmi günlük yolculuk boyunca biçip dikerlerdi, sonunda bir perde, bir çarşaf bile bulamazdın gemide, hiçbir şey kalmazdı: ne de olsa Amerika için güzel giysiler hazırlamışlardı. Bütün aileye. Ne diyebilirdin ki...

Uzun sözün kısası, ara sıra da doğuruyorlardı; çocuk, bir göçmen için doyuracak bir boğaz ve göçmen bürosunda bir sürü dert demekti. Gemide bırakırlardı. Bir anlamda, perde ve çarşafa karşılık olarak. O çocuk için de öyle olmuş olmalıydı. Şöyle düşünmüş olabilirlerdi: Birinci mevkide, kuyruklu piyanonun üzerine bırakırsak belki zengin biri alır, böylece bütün hayatı boyunca mutlu olur. İyi bir plandı. Yarısı gerçekleşti. Zengin olmadı ama piyanist oldu. Piyanistlerin en iyisi, yemin ederim, en iyisi.

Her neyse. Yaşlı başlı Boodmann onu gemide buldu, kim olduğunu belirten bir şeyler aradı ama sadece kartonunun üstüne mavi mürekkeple yazılmış bir yazı vardı: T.D. Limoni. Bir de resim gibi bir şey, bir limon. O da mavi mürekkeple. Danny Philadelphia'lı bir Zenci'ydi, dev gibi, harika bir adamdı. Çocuğu kucağına alıp, "Merhaba Lemon!" dedi. İçini bir heyecan kapladı, baba olduğuyla ilgili bir duyguya benziyordu bu. Tüm yaşamı boyunca o, T.D.nin büyük bir olasılıkla "*Thanks Danny*" anlamına geldiğini düşündü. Teşekkürler Danny. İmkânsızdı ama o buna gerçekten inanıyordu. O çocuğu oraya, ona bırakmışlardı. Bundan emindi... T.D., Thanks Danny. Bir gün aptal ve koca suratlı, incecik bıyıklı, *Latin lover*'lara benzeyen bir adamın reklamının olduğu bir gazete getirdiler, şöyle kocaman bir limon resmi ve yanında şu yazı vardı: Limon kralı Tano Damato, Tano Damato, krallara layık limonlar ve bilmem ne belgesi ya da ödülü... Tano Damato... Yaşlı Boodmann hiç umursamadı. "Kim bu ibne?" diye sordu. Sonra, reklamın yanında at yarışı sonuçları yazılı olduğu için gazeteyi istedi. At yarışı oynadığı için değil: At isimlerini severdi, o kadar, bu onun için gerçek bir tutkuydu, "Dinle bak, bu at var ya, dün koşmuş, Cleveland'da, dinle bak, *Dert Arıyorsun* adını vermişler, anladın mı? Yahu nasıl olur? Ya şu? bak, *Önce Daha İyi*, gel de gülmekten ölme..." Kısacası at isimlerini severdi, böyle bir tutkusu vardı. Kimin kazandığı hiç umurunda değildi. İsimleri seviyordu.

O çocuğa önce kendi adını verdi: Danny Boodmann. Tüm yaşamı boyunca tek gösterişi bu olmuştu. Sonra T.D. Lemon'ı eklemişti, aynı karton kutuda yazdığı gibi, çünkü ortasındaki harflerin o ada incelik kattığını düşünüyordu: Makinist Burty Bum, "Bütün avukatların adlarında vardır," diye onayladı, John P.T.K. Wonder adında bir avukat yüzünden hapse girmişti. "Eğer avukat olursa

öldürürüm onu,” dedi yaşlı Boodmann, ama yine de o iki baş harfi bıraktı, böylece ortaya Danny Boodmann T.D. Lemon adı çıktı. Güzel bir addi. Yaşlı Danny ve diğer çalışanlar, makine dairesinde onu alçak sesle tekrar ederek biraz düşündüler, makineler çalışmıyordu, Boston Limanı’nda demirlemişlerdi. Sonunda yaşlı Boodmann, “Güzel bir ad,” dedi. “Ama sanki bir şeyi eksik. Büyük bir son eksik,” diye de ekledi. Doğruydı. Büyük bir son eksikti. Garson Sam Stull, “Salı’yı ekleyelim,” dedi. “Onu salı günü buldun, salı adını ver.” Danny biraz düşündü. Sonra gülümsedi. “İyi bir fikir, Sam. Onu bu boktan yüzyılın birinci yılında buldum, değil mi? Bin Dokuz Yüz adını vereceğim o zaman.” “Bin Dokuz Yüz mü?” “Bin Dokuz Yüz.” “Ama bu bir sayı!” “Bir sayı *idi*: artık bir ad.” Danny Boodmann T.D. Lemon Bin Dokuz Yüz. Kusursuz. Çok güzel. Büyük bir ad yahu, gerçekten büyük bir ad. Böyle bir adla büyük işler başaracak. Karton kutuya eğildiler. Danny Boodmann T.D. Lemon Bin Dokuz Yüz onlara bakıp gülümsedi: Şaşırıp kaldılar çünkü hiç kimse öyle küçük bir bebeğin o kadar çok kaka yapacağını beklemezdi.

Danny Boodmann sekiz yıl, iki ay, on bir gün daha denizcilik yaptı. Sonra, Okyanus’un ortasında bir fırtına sırasında sırtına rüzgâra kapılmış bir makara yedi. Üç gün içinde öldü. İçi kırılmıştı, yapacak bir şey yoktu. Bin Dokuz Yüz çocuktuk o zamanlar. Danny’nin yatağının yanına oturdu ve bir an olsun oradan kalkmadı. Bir yığın eski gazete getirmişti, üç gün boyunca, inanılmaz bir emek vererek, ölmek üzere olan yaşlı Danny’ye bulduğu tüm at yarışı sonuçlarını okudu. Gazetenin üzerine parmağını bastırıp, gözlerini bir an bile ayırmadan Danny’nin ona öğrettiği gibi harfleri bir araya getirip

okuyordu. Yavaş okuyordu ama okuyordu. Böylece yaşlı Danny, *Sebze Çorbası*'nı iki, *Mavi Fondöten*'i beş at başı farkla geçen *İçilir Su*'nun kazandığı Chicago altıncı at koşusunu okurken öldü. O adlara gülmeden edemediği için tam gülerken öldü. Bir örtüye sarıp Okyanus'a attılar onu. Kaptan örtünün üzerine kırmızı boyayla şöyle yazdı: Thanks Danny.

Böylece Bin Dokuz Yüz, ansızın ikinci kez öksüz kaldı. Sekiz yaşındaydı ve Avrupa ile Amerika arasında yaklaşık elli kez yolculuk etmişti. Okyanus onun eviydi. Karaya gelince, doğrusu hiç ayak basmamıştı. Onu görmüştü, limanlardan, tabii. Ama inmesine hiç inmemişti. Çünkü Danny, evrak ve vize bahanesiyle onu elinden alacaklarından korkmuştu. Böylece Bin Dokuz Yüz, gemiden hiç inmez ve bir süre sonra da yeniden denize açılırlardı. Tam olarak belirtmek gerekirse, Bin Dokuz Yüz diye biri yoktu bu dünyada: Adının yazılı olduğu ne bir kent, ne bir mahalle kilisesi, ne bir hastane, ne bir cezaevi, ne de bir beysbol takımı vardı. Bir vatani yoktu, bir doğum tarihi yoktu, bir ailesi yoktu. Sekiz yaşındaydı: Ama resmi olarak asla doğmamıştı.

Danny'ye ara sıra, "Bu hikâye böyle devam edemez," derlerdi. "Üstelik de yasalara aykırı." Ama Danny'nin doğru bir yanıtı vardı: "Siktir et yasayı!" derdi. Böyle bir çekiş karşısında da tartışacak fazla bir şey yoktu.

Danny'nin öldüğü yolculuğun sonunda, Southampton'a vardıklarında, kaptan o oyuna son verme zamanı geldiğine karar verdi. Liman yetkililerini çağırdı ve yardımcısına Bin Dokuz Yüz'ü alıp getirmesini söyledi. Ama Bin Dokuz Yüz bulunamadı. İki gün boyunca gemiyi didik didik aradılar. Bulamadılar. Yok olmuştu. Bu olayı hiç kimse içine sindiremedi, çünkü orada, Virginian'da o çocuğa alışmışlardı ve kimsenin dili varmıyordu ama... o gemiden aşağı atlamak hiç de zor değildi

ve... sonra deniz yapacağını yapardı ve... Böylece, yirmi iki gün sonra, Bin Dokuz Yüz geri dönmeden ya da başına ne geldiğini öğrenmeden Rio de Janeiro'ya doğru yola çıktıklarında hepsinin aklında ölüm düşüncesi vardı... Her zamanki gibi flamalar, sirenler, havai fişekler eşliğinde yola çıktılar ama o sefer değişik bir durum vardı, Bin Dokuz Yüz'ü, sonsuza dek yitirmek üzereydiler, bir şey gülümsemelerini engelliyordu ve içlerini kemiriyordu.

İrlanda kıyısının ışıklarının artık görülmez olduğu, yolculuğun ikinci gecesini, tayfa başı Barry, deli gibi kaptanın kamarasına daldı ve onu uyandırıp hemen gelmesi gerektiğini söyledi. Kaptan sövse de gitti.

Birinci mevkide dans salonu.

Işıklar sönük.

İnsanlar üzerlerinde pijamalar, girişte ayakta durmuşlardı. Kamaralarından çıkmış yolcular.

Denizciler de gelmişti, makine dairesinden simsiyah halde üç kişi de vardı, telsiz telgrafçı Truman da oradaydı.

Hiç ses çıkarmadan bakıyorlardı.

Bin Dokuz Yüz.

Piyano sandalyesine oturmuş, bacaklarını aşağı sarkıtmıştı, ayakları yere değmiyordu.

Ve,

inanılmaz ama gerçekten,

çalışıyordu.

Oldukça sade, yavaş, büyüleyici bir piyano müziği başlar.

Çaldığı ne tür bir müzikti bilmiyorum ama kısa ve... güzel bir şeydi. Aldatıcı bir oyun yoktu, piyanoyu çalan

ta kendisiydi, tuşlardaki onun elleriydi, gerçekten. Ortaya nasıl bir şey çıktığını duymak gerekti. Pembe bir sahablık giymiş, saçlarına tokalar takmış bir kadın vardı... paralı biriydi, anlayacağınız bir sigortacının Amerikalı karısı... Her neyse, gözünden gece kreminin üzerine koca koca yaşlar akıyordu, bakıyor ve ağlıyordu, hiç durmadan. Sürpriz karşısında şaşkına dönmüş kaptan yanına geldiğinde, evet, kaptan kelimenin tam anlamıyla şaşkına dönmüştü, yanına geldiğinde, burnunu çekti, zengin kadını diyorum, burnunu çekti ve piyanoyu göstere rek sordu:

“Adı ne?”

“Bin Dokuz Yüz.”

“Şarkının değil, çocuğun.”

“Bin Dokuz Yüz.”

“Şarkının adı gibi mi?”

Bir gemi kaptanının dört-beş cümleden fazla dayanamayacağı cinsten bir söyleşiydi bu. Özellikle de, öldüğünü sandığı bir çocuğun hayatta olduğunu görmenin ötesinde, piyano çalmayı bildiğini keşfettiği an hiç dayanamazdı. Zengin kadını gözlerinde yaşlarla olduğu yerde bırakıp emin adımlarla salonda ilerledi: Pijamasının üzerine üniformasının ceketini giyinmiş, düğmelerini ilikle-memişti. Piyanonun yanına gelince durdu. O an çok şey söylemek isterdi, bunların arasında, “Hangi cehennem-deydin?” ya da, “Hangi cehennemde öğrendin bu işi?” demek de vardı. Ama, üniformasıyla yaşamaya alışık birçok insan gibi, o da üniformasıyla düşünüyordu. Böylece ağzından şu sözcükler döküldü:

“Bin Dokuz Yüz, bu yaptığın kurallara kesinlikle aykırı.”

Bin Dokuz Yüz durdu. Az konuşan ama büyük bir öğrenme yetisine sahip bir çocuktu. Şirin bir ifadeyle kaptana baktı ve şöyle dedi:

Çođdař İtalyan edebiyatının temsilcilerinden Baricco, "karakter" üstüne kurulu anlatılarıyla klasik akının sürdürücülerinden.

Bayanlar ve Baylar... gemimize, her şeyiyle Titanic'e benzeyen bu yüzer kente hoş geldiniz, sakın olun, oturun, şu arkadaki bey Tanrı korusun diye kulağını çekti, çok iyi gördüm, Okyanus'a hoş geldiniz, sahiden ne işiniz var sizin burada, bir bahse girdiniz, alacaklılar peşinize düşmüştü, altın yarışında yaklaşık otuz yıllık bir gecikmeniz var, gemiyi görmek istiyordunuz ve kalktığının farkına varmadınız, sigara almak için iki dakikalığına çıktınız, şu anda karınız polise çok normal, iyi bir adamdı, otuz yılda bir gün bile kavga etmedik diyor... Neyse lafı uzatmayayım, dünyanın lanet olası her yerinden üç yüz mil ötede ve iki dakika sonra birisinin kusmaya çalışacağı bu yerde ne işiniz var kuzum?..

Bin Dokuz Yüz, 1900'lerin başında bir transatlantikte karton bir kutunun içinde bulunan ve yirmi yedi yıl boyunca o gemiden hiç inmeyen bir bebeğin büyüleyici öyküsünü anlatıyor.

"Cennet Sineması"nın ünlü yönetmeni Giuseppe Tornatore'nin beyaz perdeye uyarladığı **Bin Dokuz Yüz**'de Baricco bizi gizemiyle büyüleyen, aslında oldukça sıradan sayılabilecek bir dünyaya götürüyor ve şu soruyu soruyor: Yaşamda bizi korkutan gördüklerimiz midir, yoksa hiç görmediklerimiz mi?

Kapak resmi: MAXIME MAUFRA

ISBN 978-975-07-1830-4

9 789150 718304